

Պ Ի Ո Ս Ժ Ա .

Հոռմի Կարդինալաց ժողովը Փետրուար 6ին Ս. Պետրոսի աթոռին վրայ Բենեդիկտոս ԺԾ. Բահանայապետի յաջորդ ընտրեց Աբիդե Ռատտի, Միլանի Կարդինալ Արքեպիսկոպոսը, որ անուանուեցաւ Պիոս ԺԱ.:

Ցնծութեամբ, հանդերձ վստահութեամբ ու խորին մեծարանօք, կ'ողջունէ զինքն ամբողջ կաթուղիկէ տիեզերքը:

Նորին Սրբութիւնը ծնած է Միլանի մօտ գտնուող Դեզիոյ ճարտարուեստ քաղաքը, 1857 Մարտ 31ին: Կը սերի շատ հին ազնուական ընտանիքէ մը, որուն անդամները ճարտարուեստ Միլանի շրջանակներուն մէջ նշանաւոր դիրք մը զբաւած են: Մանկութեան առաջին դաստիարակութիւնը կը ստանայ իւր քարեպաշտ մօր քով, եւ այնուհետեւ կը յաճախէ Միլանի վարժարանը: Կրթական ընթացքն աւարտելէն վերջը պատանին Ռատտի կ'որոշէ քահանայական վիճակին նուիրել ինք զինքը: Աստուածաբանական ուսմանց սկիզբ կ'ընէ Միլան եւ ապա Հռովմ՝ կը շարունակէ եւ կ'աւարտէ վարդապետական աստիճանով: Ասկէ ետքը կը նուիրուի գիտական-քննական աշխատասիրութիւններու: Իւր արքեպիսկոպոսը կ'անուանէ զինքը Միլանի Կղերանոցին մէջ երբայեցեքէնի ուսուցիչ. այս առթիւ կ'ուսումնասիրէ նա արեւելեան լեզուները:

Ներհուն ու լուրջ գիտնականի շնորհքն ունենալով Աբիլէ Ռատտի՝ գլխաւորաբար զբաղած է մատենադարանական աշխատութիւններով: Եղած է պատմագէտ եւ գործած երկար տարիներ իբրեւ մատենադարանապետ Միլանի Ամբրոսեան մատենադարանին: Պատմական ծիւղին մէջ իւր ունեցած խոր հմտութեան համար կարգուած է նաեւ Հոռմի վատիկանեան մատենադարանի մատենադարանապետ, ուր մինչեւ 1918 տարին իբրեւ մատենադարանի առաջին վերակացու գործած է:

Հմտացած է նա՝ բաց ի հին դասական լեզուներէ՝ նաեւ եւրոպական նորագոյն-խոսակերէն, անգլիերէն, գաղղիերէն ու գերմաներէն լեզուներու: Պատմաքննութեան

չափազանց ճոխ նիւթէն իրեն յատկապէս ճիւղ ընտրած էր հնագրութիւնը. եւ այս մասին ունի կարեւոր ուսումնասիրութիւններ ալ:

Երբ տակաւին Ամբրոսեան Մատենադարանի մատենադարանապետ էր (1910) իւր խուզարկութեան ջանիւր յերեւան ելան նոյն մատենադարանին մէջ Արգարեան տպագրութենէն Սաղմոսարան մը (1585) եւ յատկապէս Խառնափնթոռ տօմարը «որուն զիւտը Չեզի կը պարտինք ազգովին», կը գրէր իրեն Սրապեան (տես իր եւ Յ. Ի. Սրապեանի թղթակցութիւններն այս մասին *Զարդարեան՝ Յիշատակարան*, Բ, Կ. Պոլիս 1911, էջ 262—266): Այս Խառնափնթոռ տօմարն ապա ինքը *Ratti հրատարակեց նաեւ ի թերթին San Carlo Borromeo nel terzo centenario della canonizzazione 1610—1910 (Milano 1910)*, էջ 602. հմմտ. 628—629:

1919ին անուանուեցաւ Վարչաւի առաքելական նուիրակ եւ երկու տարի ետքը (1921) Ս. Բահանայապետը Բենեդիկտոս ԺԵ. շնորհեց իրեն Կարդինալական ծիրանին: Երբ Միլանի Կարդինալ-Արքեպիսկոպոսը Փերրարի վախճանեցաւ աթոռի յաջորդ զինքը նշանակեց Բենեդիկտոս ԺԵ.: Սակայն չկրցաւ երկար մտալ Միլան արքեպիսկոպոսական աթոռին վրայ: Ստիպուեցաւ շուտով թողուլ զայն հետեւեք համար Աստուծոյ կոչող ձայնին, որ զինքը գերագոյն աթոռի մը — Ս. Պետրոս գահին վրայ բազմելու կը հրաւիրէր:

Իցիւ թէ յաջողէր նորին Սրբութեան տնկել աշխարհիս վրայ «ընդհանուր խաղաղութիւնը», մարդկութեան համերաշխ կենցաղավարութիւնը, որուն համար աշխատիլ իր գործունէութեան ընտրանն ընտրած է:

Խմբագրութիւն «Հանդիսի»,:

